

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redaktie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. R. Kok, Ameide; Ds. H. van Leeuwen, Rotterdam-West; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redaktie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 17, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 6,— per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

In de nood van het oordeel een roepstem tot bekering

Nu dan ook, spreekt de Heere, bekeert u tot Mij met uw ganse hart. En dat met vasten en geweën en met rouwklagen. En scheurt uw hart, en niet uw klederen.

Joël 2 : 12 en 13a

Om de aard en het hartgrondige en het God-verheerlijkende van zulk een bekering te tekenen, zo zegt de profeet: Scheurt uw hart en niet uw klederen.

Zo worden dus hier hartscheuren en klederen scheuren tegenover elkander gesteld.

Ten aanzien nu van dat klederen scheuren, wordt hier gedoeld op een overoude gewoonte, welke bij de Joden plaats had. Men scheurde zijn klederen en wierp stof op zijn hoofd, wanneer men vastte en rouwklaagde. Zo lezen we van Jakob bij de dood van zijn zoon Jozef. Zo ook bij de koning Hiskia toen hij de lasterlijke woorden hoorde van Rabsaké. Het werd ook als een teken van schaamte en berouw over de zonden gedaan. Zo lezen we van Ezra, dat hij zijn klederen scheurde, ten tijde van het avondoffer. Maar gelijk het ook thans is, de geveinsdheid weet het alles na te bootsen. Ze kan zich droevig en boetvaardig vertonen, schoon het hart er geheel ongevoelig en koud onder blijft.

Overmits nu vanwege de oordelen een vasten- en verbodsdag werd uitgeroepen, zo ging deze waarschuwend vermaning hier dan vooraf: „Scheurt uw hart en niet uw klederen”.

Hiermede nu worden het scheuren van klederen en alle tekenen van boetvaardigheid niet afgekeurd. Neen toch! Maar het wil zeggen: Schoon de uitwendige tekenen van rouw niet te verwerpen zijn, komt het echter in de eerste plaats aan op het hart. Uit het hart komen voort allerlei gruwelen. En daarom ook, de tollenaar sloeg op zijn borst, de plaats van het hart.

Welnu, tussen hart scheuren en klederen scheuren is een groot onderscheid. En dat in oorsprong, inhoud en doel. Klederen scheuren toch komt voort uit de omstandigheden, angst voor straf, gewetenswroeging enz.

Voorbeelden uit de Heilige Schrift en uit het leven zijn hier te over. Doch het hart scheuren heeft een dieper grondslag, is vrucht van Godsontmoeting en ontdekking.

Hier hebben we wel grotelijks onderscheid te maken tussen ware ontdekking en algemene overtuiging. Doch voorts, er is ook onderscheid in inhoud. Klederen scheuren maakt alleen uitwendig vertoon. Als de vorm maar in orde is. Doch het hart houdt zich verre van God. Maar hart scheuren gaat gepaard met droefheid. Een droefheid, waarvan Paulus

zegt: dat ze een onberouwelijke bekering tot zaligheid werkt. Bij zulk één is wel eens de vorm niet zo in orde, ja, hij zucht en bidt wel eens met de pet op. Zulk één is het een behoefte des harten om in het verborgen zijn klacht uit te storten en hij leert onder alle vormen, vroomheid en vleeselijke godsdienst de dood te schrijven. Hij ziet zijn beste werken met zonde bedekt en met ongerechtigheden overtogen. En ziet met Augustinus zijn blinkende deugden als blinkende zonden. Zijn schuld is bergenhoog en geen enkele penning om te betalen. Hij leert zijn dodelijke armoë en zijn diep ongeluk kennen. Hij heeft geen enkele verontschuldiging meer in te brengen. Ziet zich reddeloos verloren en de oordelen, die op de aarde zijn, ziet hij als gevolgen van zijn zonde. Dan verstaat hij: één dode vlieg doet de zalf des apothekers stinken. De ganse schepping zucht om zijn zonde. Hij wordt de man, personeel wordt hij het voorwerp van Gods heilig ongenoegen.

Maar er is ook in de derde plaats verschil in het doel. Wat toch is het doel van iemand, die alleen zijn klederen scheurt, die zich alleen tot het uitwendige bepaalt? Niets anders dan de straf te ontgaan, als de oordelen maar wijken. Als de plaag maar ophoudt, dan is het in orde. Bij zulk één was het nooit om God te doen. Nooit om van de zonde verlost te worden.

Maar die waarlijk zijn hart leerde scheuren, die gaat het er in de eerste plaats niet om: hoe, hoe kom ik van de straf van de oordelen af? Maar die is de zonde zelf een last, te zwaar om te dragen. Die leert zijn vonnis aanvaarden en buigt onder God. Daar is het: Hoe kan ik God ontmoeten? Hoe komt God aan Zijn eer?

Zulk één is een rouwdrager van binnen uit, ja, een verslagene van hart.

Lezers, leerden we iets van deze zaken voor eigen hart? Of zijn we nog een vreemdeling van dat wenen en rouwklagen? Die hier nooit heeft leren wenen en zijn hart scheuren, zal ook nooit kunnen ervaren wat de tekst verder zegt: De Heere is genadig en barmhartig en groot van goedertierenheid. In deze deugden toch komt God het verbrijzeld en gescheurde hart te verbinden. En dit is een wonder, want voor een verbrijzeld hart heeft niemand raad. Een verbroken en verslagen geest, wie richt

VAN DE REDACTIE

Het bleek de heer B. van der Wal door zijn werkzaamheden niet mogelijk om voortdurend deel te nemen aan de vergaderingen van de Kommissie van redaktie. Daarom zag hij zich genoodzaakt zich uit onze kommissie terug te trekken. Wij zouden de heer Van der Wal gaarne voor onze kommissie behouden, maar moeten zijn beslissing eerbiedigen. Wij houden er ons van overtuigd, dat hij met onze arbeid en ons blad blijft medeleven. Voor hetgeen hij in het belang van Bewaar het Pand heeft gedaan, zeggen wij hem hier van harte dank.

Het doet ons genoegen aan onze lezers te kunnen mededelen, dat wij in de plaats van de heer Van der Wal Ds. M. Baan van Zeist bereid vonden in onze kommissie zitting te nemen. We heten hem van harte welkom in ons midden. Ds. Baan zal D.V. te zijner tijd meditaties en artikelen voor ons blad leveren.

Namens de kommissie van redaktie,
Ds. G. Blom

VAN DE ADMINISTRATIE

Wie kan mij helpen aan het adres van H. Schaap, Schaapmanlaan 4, Huizen, N.H.? Het toegezonden blad kwam terug met de mededeling: vertrokken. Voorts mogen wij met dankbaarheid berichten dat aan overbetalingen abonnementsgeld en giften werd ontvangen sinds de laatste verantwoording (27 okt. j.l.) f 196,70, w.o. via Ds. Slagboom 1 x f 100,—, 1 x f 25,— en 1 x f 7,50. Voorts hartelijk dank voor het bemoedigende schrijven met inhoud uit V. Ook enkele abonnees hebben nieuwe abonnees voor ons blad kunnen noteren. Een blijvend beroep doen wij op allen om aan ons blad meer bekendheid te geven; een persoonlijk bezoek is de meest aangewezen weg. Geef uw blad ter lezing aan vrienden en bekenden. Wij houden ons aanbevelen voor het verzenden van nummers aan proefadressen. Mogen wij op aller medewerking rekenen? Ook giften voor ons blad zullen wij dankbaar noteren. Ons gironummer is 704350, t.n.v. de administratie „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn, Van Eeghenstraat 14.

v.d.L.

die op? In Christus, Die verbrijzeld en verscheurd is en in Wie al de deugden Gods hersteld en opgeluisterd worden in de zaliging van een arme zondaar, geldt het nu: Hij heeft gebrokenen van hart en Hij behoudt de verslagene van geest.

Waarlijk, dat wenen, dat in oprechtheid naar God schreien, zoals in onze tekst bedoeld, is op zichzelf al een geschenk. Want o, daar kan voor dat volk al reeds zulk een zoetheid en zaligheid in liggen. Hoewel ze daar een arme en ongelukkig mens in zijn, nochtans zouden ze het niet willen missen voor wat men ter wereld ook noemen zou. Daarom, die hier niet heeft leren wenen, zal straks eeuwig wenen, maar dan zonder hoop dat de Heere. Zich ooit zal wenden van de heftigheid Zijns toorns. Is hier de smart nog met barmhartigheid gemengd, daar zal het zijn een wenen in wanhoop en knersen der tanden.

Daarom, laat ons toch getrouw met onze zielen omgaan. Het is beter ons ganse leven te wenen en rouw te bedrijven, dan met het juichend christendom te roemen zonder grond,

maar om dan straks te ondervinden, dat onze hoop vals, ons juichen ijdel was.

Daarom, naar God schreiend Sion, laat geen stilzwijgen bij u gevonden worden. Hij zal Zich wenden tot het gebed desgenen, die gans ontbloot is. Make dit vaak uw wenen en zuchten uit, nl. dat de Heere Zich in Christus in de zoete uitlatingen Zijner gunst aan uw ziel mocht openbaren, dat Hij Zich mocht wenden van de hittigheid Zijns toorns en berouw hebben over al het kwade. Om dan tot uw ziel te spreken: Ik zal niet meer op u toornen, noch u schelden. Om hersteld te worden naar Zijn deugdenbeeld, om aanschouwd te worden in de vruchten van Zijn eigen werk.

Beluister wat de dichter zegt:

Gij, die God zoekt in al uw zielsverdriet,
Houdt aan, grijpt moed, uw hart zal
vrolijk leven.

Nooddruftigen, veracht Zijn goedheid niet
Nooit zal Hij Zijn gevangenen begeven.

Hij zal de bedrukten geven: sieraad voor as,
vreugde-olie voor treurigheid, en het gewaad
des lofs voor een benauwde geest.

Om dan straks daar te zijn waar nimmer
tranen vloeien en waar alle rouwdragen zal
geëindigd zijn. Dan zal al het volk van Jezus
in nooit gestoorde zaligheid Hem eeuwig
lieven en loven, Die hun ziel zo dierbaar is.
S.

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

16.

Nu worden wij als aan de hand van Uitlegger met de Pelgrim gebracht naar een heerlijke plaats, waar een statig paleis was gebouwd, schoon om te aanschouwen. De aanblik daarvan verrukte de Pelgrim in hoge mate. Het had voor hem een diep geestelijke betekenis. Hij was dan ook door Gods genade een man met een geestelijke schoonheidszin. Hij wist het hemelse van het aardse, het kostelijke van het snode, te onderscheiden.

Maar het schone paleis was voor de Pelgrim niet alleen aantrekkelijk als bouwwerk, maar ook als een woonplaats voor arme Pelgrims. De wandelaars daar boven op het platte dak, gekleed in blinkende klederen, die schitterden in het goud der zonnestralen, waren geen wereldburgers. Nog niet lang geleden liepen ook zij nog gebogen onder de last der zonde.

Maar wat zijn die mensen nu toch gelukkig. Zou dat ook mijn deel kunnen worden? Wat is het heerlijk met die blinkende klederen gekleed te zijn, een thuis te hebben. Een stad ter woning te hebben en dan nog wel in een stad die fundamenten heeft.

Zeker, zo hier en daar word ik weleens vriendelijk onthaald, wat mijn hart verkwikt, maar dan moet ik weer verder reizen. En dan gevoel ik het weer des te meer wat het in heeft geen thuis te hebben, nog onder de blote hemel te staan.

De klacht: „O wee mij, dat ik een vreemdeling ben in Mesech, dat ik in de tenten Kedars woon”, is daarom ook menigmaal mijn klacht. Hierom ben ik Uitlegger dan ook dankbaar dat hij mij het schone paleis van Gods genade heeft laten aanschouwen. De bewoners van dat paleis zijn ook afkomstig uit de stad waarin ik geboren ben. Eens waren zij gelijk als ik, ook in lompen gekleed en dakloos. Maar nu zijn zij mij verenzelfs heel ver voor.

En toch, wat de Pelgrim hier in een allerduidelijkste uitbeelding mag aanschouwen, geeft hem moed. Door die gelukkige mensen op het dak van het paleis wordt het hem als het ware toegeroepen, moed te scheppen uit hun behoudenis. Weleer waren ook wij gelijk als gij dakloos. Maar door Gods ontfermenden liefde zijn wij in deze vreugde gesteld, wat voor u een bron van moed mag zijn.

Als vanzelf wenst en bidt de arme man van harte spoedig binnen te mogen gaan. Al zijn genegenheden strekken er zich naar uit een medeburger der heiligen, een huisgenoot Gods te mogen worden.

Maar hoe is het mogelijk, dat de Pelgrim het zo maar ineens verstaat wat Uitlegger ermee bedoelt, als hij hem al dat schone laat zien? Wel, heel eenvoudig, het verlangen een huisgenoot Gods te mogen worden, is niet iets bijkomstigs, dat behoort tot de natuur van het geestelijke leven. De man betreurt het van dag tot dag zich gezondigd te hebben uit Gods zoete gunst en zalige gemeenschap.

Als antwoord op het verlangend vragen: „Mogen wij hier binnengaan?” nam Uitlegger hem bij de hand en bracht hem tot bij de ingang van het paleis.

Met welke gedachte zou het hart van de Pelgrim nu wel vervuld geweest zijn? Ja, dat is

natuurlijk zo maar niet te zeggen. Maar dit staat wel vast, dat zijn gemoed vanwege de begeerlijkheid der zaak in te mogen gaan, hierin kennelijk werkzaam was.

En dat is wel goed, als het hart zich dan maar uitstrekt naar de dadelijkheid der beleving. Met een innige gemoedsgestalte vanwege de begeerlijkheid der zaak, is het niet mogelijk in te gaan, want dat geeft geen kracht om door alle tegenstand heen te breken.

In de grond van de zaak behoort de Pelgrim met de hebbelijkheid van zijn gemoed nog tot de brede schare, die hier staat voor het paleis en niet durft in te gaan. Zij zien wel op het geluk van de paleisbewoners, maar hebben geen moed en geen kracht om binnen te gaan. En daar zijn er bij, die hier jaar en dag blijven staan tot grote schade van hun geestelijk leven.

Soms is het verlangen in te mogen gaan heel sterk, want die zaak is het hart dierbaar. Zien zij een medepelgrim ingaan, dan zouden zij hem wel na willen lopen, om met hem in te gaan, wat natuurlijk niet mogelijk is. Zodat zij weer terugvallen in het niet durven.

Zij durven het niet te wagen en dat is in deze mensen toch nog te prijzen. Van wagen mag hier in geen geval gesproken worden. Het ingaan is een zaak des geloofs en dus niet een godsdienstige waaghalzerij.

Er is geloofsmoed en geloofskracht voor nodig om op een rechte wijze te komen tot de daad van het ingaan. Geloofsmoed heeft het hart nodig om uit te komen voor de naam en zaak des Heeren. En geloofskracht om door die gewapende bende heen te dringen.

Met moed en kracht verschijnt hier een heldhaftig man om in te gaan, daar het buiten staan voor hem ondragelijk is geworden. Dat kan door ons aanschouwd worden tot onderwijzing in het geestelijke leven.

Maar hoe kon dat nu? Gisteren en eergisteren was hij nog net als wij. Bij hem ontbrak het durven zowel als bij ons.

Het zal toch geen overmoed van hem zijn? Daar is Petrus toch bedrogen mee uitgekomen in de zaal van Kajafas. Tot grote schade van zijn innerlijk leven is hij daar in het vertrouwen op zijn gemoed bezweken. Ja waar is het, met overmoed kan niemand binnen gaan. Maar overmoed is het bij deze man in geen geval. Hij is echt niet beschaamd uitgekomen. Zie maar, hij overwint met het zwaard des Geestes en treedt binnen met de helm der zaligheid.

En hoe dat gegaan is? Ja, gisteravond was het bij hem nog meer een niet durven dan ooit te voren. De gedachte van nooit binnen te komen had bij hem geheel de overhand.

Dan moet hij toch wel een wonderlijke nacht doorleefd hebben. En dat heeft hij ook! U weet toch wel vanuit de Schrift, dat de Heere het ons in één nacht kan leren wat geleerd moet worden om in te gaan, om burger en huisgenoot te worden in dat schone paleis van die heerlijke stad. En dat gaat deze heldhaftige man ons nu vertellen.

„Mijnheer — en dan zegt hij tot de man met het geopende boek, waar een inktkoker naast stond — wees zo goed mijn naam op te schrijven!” Nu is hij dus niet meer naamloos. Nu

kan hij zeggen hoe hij heet. Hij heeft een nieuwe naam ontvangen en dat wordt hier uitgesproken en opgetekend. Het moet aan de vergetelheid onthouden worden, want dat is dan ook een zaak van grote betekenis.

Hij heet nu: „Ik ben des Heeren”. Het staat in zijn hart geschreven. En zijn toenaam is Israël. Het is de vervulling van hetgeen de Heere beloofd had. Wat vader Jacob bij de Jabbok in die onvergetelijke nacht van de Heere mocht begeren en leren.

Geroepen uit het land van Laban en gekomen tot aan de poorten van het beloofde land, stond Ezau voor hem met vierhonderd gewapende mannen. Vanwaar nu zijn geloofsmoed en geloofskracht, om het beloofde land binnen te trekken?

De Heere ontworstelde Jacob in de eerste plaats zijn kracht en recht door zijn heup te verwringen en de bedriegelijkheid van zijn bestaan aan het licht te brengen. Dat deed hem met moed en kracht worstelen om de zegen des Heeren. En zie, hij werd door de zegen des Heeren het eigendom van de Heere en hij ontving de nieuwe naam van Israël. Dat deed hem met een kinderlijk vertrouwen op de Heere binnen trekken om Zijn lof te vertellen.

De man, die de Pelgrim met verwondering ziet binnen treden, heeft zijn roeping en verkiezing vast mogen maken bij het verlies van zijn kracht en zijn recht, want dat stond hem in de weg. Nu is in zijn naam: „Ik ben des Heeren” zijn moed, en in zijn toenaam „Israel” zijn kracht.

Met het zwaard des Geestes in zijn handen de helm der zaligheid op zijn hoofd, dringt hij als een geweldenaar door alle tegenstand heen naar binnen. Waar hij naar de regel van het paleis als medeburger der heiligen is gekleed en tot huisgenoot van God wordt aangenomen. Wat hem met al de burgers van deze stad deed uitroepen: „Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad”. En dat doende in afhankelijkheid van des Heeren Geest, zal hij nimmermeer struikelen. Ja, also zal hem rijkelijk toegevoegd worden de ingang in het eeuwig koninkrijk van zijn Heere en Zaligmaker Jezus Christus.

„Ik geloof waarlijk — zo sprak de Pelgrim glimlachend — dat ik de betekenis hiervan versta. Sta mij nu toe verder te gaan”.

Hij lacht met de man, die is ingegaan. „God heeft mij — zo spreekt die man nu — een lachen gemaakt: al die het hoort, zal met mij lachen”.

Vanuit de hebbelijkheid van zijn gemoed begeert de Pelgrim sterker dan ooit te komen tot de dadelijke beleving van hetgeen hij hier heeft mogen aanschouwen. Wij hebben dan ook wel hoop, dat hij niet lang meer dakloos zal zijn. Nog twee lessen en dan mag hij van Uitlegger verder reizen om te mogen komen tot het doorbrekende werk van Gods genade.

A.

R. Kok

Herinneringen 4.

Nog heel veel zouden wij kunnen vermelden uit haar leven, doch dit is onze bedoeling niet. Wij willen u herinneren aan het woord, waarmee wij begonnen, dat de Heere Zijn kinderen op onderscheiden wijze leidt en leert, en alle menselijke maatstaven daar buiten vallen, „langs lijnen van geleidelijkheid”.

Dit willen wij opmerken uit haar leven: al haar zorgen, die zij had, en dat waren er niet weinige, heeft zij blijmoedig gedragen, wetende dat de Heere haar nooit te veel had opgelegd. Zij mocht leven uit 's Heeren hand, want haar leven ging, ook in het natuurlijke, heel vaak door de diepte. Arm naar de wereld, was zij rijk in God. En hoe menigmaal heeft zij ook in deze mogen ervaren: hoe menigmaal hebt Gij ons Uw gunst betoond. Als de nood in het gezin werd gevoeld, werd zij steeds weer uit- en doorgeholpen. Juist de weg van zorg heeft de Heere willen gebruiken om geoefend te worden in het persoonlijk zieleleven. Na die Avondmaalsbediening behoefde zij niet opgewekt te worden om zich bij de gemeente aan te sluiten; dat was een

vanzelfsheid, nadat de Heere tot haar, aande dis des verbonds, had gesproken „als een vreemde”.

In het opgaan naar Gods huis was zij een voorbeeld van navolging, en hoe vaak hebben wij het uit haar mond vernomen:

Eén dag is in Uw huis mij meer
Dan duizend waar ik U ontbeer,
’k Waar liever in mijns Bondgods woning
Een dorpelwachter, dan gewend
Aan d’ ijd’le vreugd in ’s bozen tent.

In zichzelf bezat zij niets, maar haar leven getuigde, dat zij alles bezat. Naast onze ambtelijke bezoeken kwamen wij ook veel persoonlijk bij haar. Zij sprak altijd uit en overeenkomstig de Schrift. Wijlen Ds. Barth, destijds predikant onzer gemeente, drukte datzo kernachtig uit: zij was een bijbelse christin, en daarom was zij een levend getuige in de wereld.

En toch was er één ding bij haar, waarnaar zij uitzag, dat daarom juist levendige werkzaamheden gaf aan de troon der genade, nl. om Hem in het bewustzijn te omhelzen als haar Verlosser en Zaligmaker. Zo hebben wij haar jaren aaneen gekend, die in een kinderlijk, afhankelijk leven haar levensweg vervolgde, totdat zij de leeftijd der sterken (70 jaar) al had overschreden. Als ik daaraan denk, wat wij nu wensen te verhalen, dan is zo vervuld wat Ps. 138 zegt, en zij zullen zingen van de wegen des Heeren, want de heerlijkheid des Heeren is groot. De Heere leidt altijd geheel anders dan mensen soms de euvele moed hebben om het af te bakenen.

Langs lijnen van geleidelijkheid leidt de Heere zo menigmaal Zijn kinderen, en deze gedachte willen wij trachten vast te houden bij het overdenken van deze eenvoudige geschiedenis. De Heere is zo vrij in Zijn werkingen. Ook na ontvangen genade weten wij het zo vaak maar al te goed. Op de leerschool van de Heilige Geest wordt geleerd: Ik zal de blinden leiden in wegen, die zij niet geweten hebben, en dan leert men van Gods wegen zingen, die ook alleen tot Zijn verheerlijking zijn.

Niets uit ons, maar het al uit Hem, zo gaat het naar Jeruzalem. Welnu, zo is het gegaan met onze oude zuster. Het jaar 1927 spoedde ten einde, de Kerstdagen waren aanstaande, toen geheel onverwachts het bericht ons bereikte: onze oude zuster is door een attaque (beroerte) getroffen, en ligt verlamd terneder. Diezelfde avond hadden wij juist kerkeraadsvergadering, waar Ds. Barth dit ons mededeelde, en daar aan toevoegde: Als je haar nog op aarde ontmoeten wilt, stel dan een bezoek niet uit, want met Kerstfeest zal zij wel niet meer hier zijn. De Heere maakt haar rijp voor de hemel, en met heimwee ziet zij uit om haar Heere en Heiland te aanschouwen, ja, zij mag nu reeds aanvangen om te zingen van de wegen des Heeren, want de heerlijkheid des Heeren is groot.

De volgende dag hebben wij direkt een bezoek gebracht bij onze oude zuster, waar wij zo vaak hadden mogen vertoeven, en wat door ons nooit kan worden vergeten. Over onze ontmoeting met haar D.V. een volgende maal.

v.d.L.

niet op in. Wel zouden we willen opmerken, dat wij niet geloven aan werkelijke versteviging van de huiselijke band door de televisie. Daar wordt hoog van opgegeven in onze tijd! De kinderen blijven thuis, zegt men. Geen beter middel als je het geloven mag. We hopen later nader op dit middel in te gaan, maar nu reeds deze vraag: gelooft u, dat de televisie dienstbaar is aan het zoeken van de bestemming van het gezin?

En om dat laatste moet het ons gaan. De Heere heeft onze gezinnen gegeven in het midden van Zijn erfdeel, waar Zijn Woord lichtend spreekt. Die gezinnen leven niet op een eiland. Hoogmoed is het te denken, dat onze gezinnen gevrijwaard zijn voor gevaren. De zonde zit er midden in van nature. Gelukkig waar de vreze des Heeren gevonden wordt in woord en wandel. Daar zal ook gelet worden op wat God in Zijn Woord voor het gezinsleven zegt.

D. Slagboom

Uit de **P**raktijk 13¹⁴.

Wanneer men mensen zal gaan bezoeken, die jaar en dag getrouw de meest zuivere leer nawandelen, die geen godsdienstoefening missen, wier plaats in het kerkgebouw nooit ledig is, en die daarbij een net burgerlijk leven leiden, dan zou men enige verwachting koesteren, en denken: Met deze mensen zouden wij wel eens een gesprek kunnen hebben over het wezenlijke in de godsdienst. Maar hoe komt men soms teleurgesteld uit; welk een onkunde openbaart zich op dit terrein. Wij herinneren ons een bezoek, waarvan wij na afloop tot elkander zeiden: Hoe is het toch mogelijk, dat deze mensen, die hun gehele leven onder deze waarheid hebben verkeerd, zulke opvattingen hebben, terwijl zij geheel anders onderwezen zijn, en het gedurig anders horen voorstellen? Welnu, na een paar aanloopjes gelukte het ons het gesprek om te wenden en voor te stellen hetgeen voor een ieder noodzakelijk is op weg naar de eeuwigheid. Aan de houding der mensen kunt ge soms gewaar worden als men het niet met u eens is. Zo ook hier. Wij werden een gereserveerdheid gewaar, en om dat te doorbreken, valt altijd niet mee. Men kwam niet rechtuit, men omzeilde eigenlijk de zaken waar het juist op aan komt. Toen een weinig op de noodzakelijkheid der bekering werd aangedrongen, werd dit voorname stuk niet zo nauw genomen, want bedektelijk werd hun uitwendig godsdienstige naar voren geschoven, en scheen men wel enige verdienste te vinden in getrouwe plichtsbetrachting.

Op ons vragen of men hiermede maar rustig voort kon leven, en of nooit eens in hun gedachten opkomt: Gaat dat zo wel goed, en is dit de weg wel, die de Heere in Zijn Woord aanwijst? werd geantwoord, dat zij daar zo geen bekommernis over kenden. Welhoorden wij: Wij zullen maar hopen, dat heteinde goed mag zijn. In deze gesprekken werd ook de waardij van de Heilige Doop betrokken en de beleving daarvan. Na vele dingen gehoord te hebben, lag het zeker wel op onze weg om op sommige zaken een beetje dieper in te gaan. Wel vriend, als de Heere een mens bekeert, is dat altijd, wat de *zaak* aangaat, krachtadig. Wordt iemand gegrepen uit de openbare wereld, hij wordt een verloren schepsel onder God, vloek- en doemwaardig, en moet rechtvaardig verloren gaan. Zulk één krijgt met een rechtvaardig God te doen. Daar ontmoet God zo één als een vijand, en deze vijandschap wordt in het Woord vergeleken bij het geweld van de grote roofdieren, zoals tijgers en wolven, die hun prooi onstuimig aanvalen. Arresteert de Heere een mens in de kerkbank, dan gebruikt de Heere dezelfde almachtige kracht als bij een brute wereldling, maar hier ontmoet de Heere een verklaarde vijand in zijn listigheid, daarom worden zulken vergeleken in het Woord bij slangen, adders, draken en jonge struizen. Leest maar Jesaja 43. Als u het eerste soort ontmoet, verneemt u meestal van hun bruut leven van voorheen. Zij zochten alles wat werelds was om zich uit te leven, bruut tegen alles in; zij ontliepen met opzet de middelen, ook wel tegen overtuigin-

1. Gods Woord en het gezin

Ter inleiding.

We hebben gedacht in enkele artikelen iets te zeggen over het gezin. Daarbij mogen we vóóraf opmerken, dat het niet de bedoeling is om op een min of meer theoretische manier te handelen over dit onderwerp. We willen graag de kring van onze lezers voor ogen houden en daarom vooral de meer praktische zijde benaderen. Uit de veelheid van wat Gods Woord zegt over het gezin hopen we wat naar voren te brengen, om dat te laten spreken voor het gezinsleven bijzonder in onze tijd. Soms een vermaning uit Gods Woord, dan weer — en dat wel het meest — een beeld van een gezin, ons daarin beschreven.

We leven in een tijd, dat er nogal aandacht aan het gezin besteed wordt. Wie enigszins op de hoogte is, weet dat er van bepaalde zijde een gezins-zondag gehouden wordt, een gezinsweek georganiseerd wordt enz. Daarbij is er zo al één en ander over het gezin verschenen. En het nuttige uit deze lektuur willen we zeker niet verachten, hoewel er helaas veel bij is, dat met grote reserve gelezen moet worden. Trouwens, er is ook lektuur van vroeger tijd. Onze vaders hebben dit onderwerp niet veracht. De namen van Wilhelmus à Brakel en Jacobus Fruytier zijn in dit opzicht genoegzaam bekend. Wie van de laatste het boekje kent „Groot voorrecht der christenkinderen”, weet er wel van.

Toch blijft het gezins-Boek bij uitnemendheid het Woord van God Zelf. Alleen dat Woord kan ons voorstellen de waarde van het gezin, en ons onderwijzen wat de Heere zoekt in het gezinsleven, dat Hem welbehaaglijk is.

We behoeven niet ver te gaan om iets van het gezin te horen. Reeds op de eerste bladzijde van de Bijbel komt het naar voren. Het gezin is de eerst geschapen menselijke levenskring; een gemeenschap, die God Zelf gewild heeft en in het aanzijn geroepen. Met het huwelijk heeft God het gezin gegeven. Had de Heere niet aanstonds bij de schepping van Adam en Eva gezegd: „weest vruchtbaar, en vermenigvuldigt, en vervult de aarde.....”? En de bestemming van het gezin lag uiteindelijk in God. Het moest in heel het gezinsleven God dienen tot eer van Zijn Naam.

Vreselijk was het gevolg van de zonde tegen

God, ook voor het gezin. De mens valt van God af en de vloek van God openbaart zich op die val, ook in verbreking van het gezinsleven.

Reeds direkt na de val de breuk tussen man en vrouw: „de vrouw, die Gij mij gegeven hebt. ...” En later de breuk tussen kinderen: „Ben ik mijns broeders hoeder?” En tóch..... God stuit de doorwerking van de vloek. Hij laat het gezin in deze wereld. Ja, Hij geeft meer. In het licht van de belofte van het vrouwenzaad gaat Hij in Christus het gezin openbaren, dat uitgaat naar Zijn dienst en de verheerlijking van Zijn deugden in de vreze Gods.

Zo kunnen we nooit genoeg zien de waarde van het gezin. Reeds op zichzelf heeft het gezinsleven betekenis in deze wereld vol van verdeeldheid en verwarring. Maar uiteindelijk komt dat niet tot de bestemming, die God gewild heeft. Het gaat om het gezinsleven, dat meer openbaart dan de band van de natuurlijke liefde, waar door het geheim van Gods werk de Heere gezocht wordt.

Niet licht te zeggen is de betekenis van het werkelijk christelijk gezin. Als middel in Gods hand is er door de eeuwen heen een zegen van uitgegaan. En is het niet opmerkelijk, dat de geschiedenis ons leert, dat in tijden van bloei van het geestelijk leven in de kerk ook het gezin in zijn betekenis meer gezien werd én openbaar kwam? Wij willen niet graag de bloeitijd van de kerk in ons vaderland gaan idealiseren, en weten heus wel, dat er ook veel misstanden in het gezinsleven waren. Evenwel staat het vast, dat in die tijd een bijzondere geestelijke kracht is uitgegaan juist van het gezinsleven, dat zoekt Gods Woord te verstaan en waar de vreze Gods woonde.

We vertellen geen nieuws, als we zeggen, dat het met het gezinsleven bergafwaarts gegaan is en gaat. Ieder kan dit met eigen ogen waarnemen. Het gezin, dat naar het woord van Augustinus „vluchtheuvel in de wereld” is, heeft zoveel vluchtheuvels buiten zich gekregen, dat het wel zeer bedreigd wordt. Er zijn veel algemene oorzaken te noemen. De kontakten met de wereld buiten het gezin zijn toenomen, de mogelijkheden van verstrooiing buitenshuis talrijker..... We gaan er verder

gen in. Maar als God zegt: Tot hiertoe niet verder, dan liggen zij verslagen, dan kunnen zij niet verder door, dan heeft er een kennelijke of krachtdadige omzetting in hun leven plaats, en dan zegt een ieder: Daar is wat gebeurd met hem of haar, dat wordt al spoedig opgemerkt in leven en gedrag. Als de Heere een mens bekeert in de kerkbank, is de *zaak* hetzelfde, hoewel de omstandigheden anders liggen. Hier heeft de Heere te doen met een even diep gezonken schepsel, vloek- en doemwaardig. Deze verkeert onder het Woord en is verstandelijk onderwezen, en weet soms zo net te vertellen hoe het toegaat als God een mens bekeert. Maar als de Heere zo één in zijn Godsgemis komt te leiden, dan ziet en bevindt hij, dat hij even diep verzonken ligt als de brutoeste wereldling. Dan komt de Heere het verstand van deze verstandige soms wel teniet te doen, zodat zij wel moeten getuigen: Voorwaar, ik ben onvernuftiger dan iemand, en ik heb geen mensenverstand. En als dan de Heere wat verder gaat leiden, wat moet zo één dan afleren om de Heere de weg voor te schrijven. Van deze zegt de Heere in Zijn Woord: Gij hebt mij arbeid gemaakt met uw zonden. Zulke zielen zeggen wel eens: Heere, U hebt veel meer werk aan mij als aan de grootste losbol, die U uit de wereld trekt. En wat ondervinden dezen veel last van hun redenerend verstand.

J. van Heteren

Flitsen uit een bijbellezing

Ezechiël 2 en 3 : 1-15.

2.

De Geest des Heeren spreekt tot Ezechiël van het staan in het ambt, van het gaan in het geloof, van de smaak in het Woord, en van de kracht van het Lam. De profeet was vanwege de majesteit van de heerlijkheid des Heeren met zijn aangezicht ter aarde gevallen. En nu sprak de Heere: mensenkind, sta op uw voeten. Mensenkind, met die naam zal hij voortaan worden aangesproken. Het is goed hier steeds aan herinnerd te worden, opdat hij zich om de uitnemendheid der openbaringen niet zal verheffen. Een prediker is niet meer dan zijn hoorders. Hij is mensenkind, en dat blijft hij. Eenmaal door Gods genade overtuigd van eigen nietigheid, zwakheid en onbekwaamheid, ligt in deze naamgeving een rijke troost. God ziet hem en kent hem als mensenkind. Hij weet wat van Zijn maaksel is te wachten. Daar houdt Hij rekening mee. Dit blijkt al dadelijk, daar de profeet in eigen kracht zelfs niet kan opstaan. Hij kan hier echter niet blijven liggen. Geroepen tot het ambt en door Zijn inwinnende liefde gebracht tot de onvoorwaardelijke overgave des harten, was het niet meer mogelijk tegenstand te bieden. Maar geroepen tot het ambt, is nog niet gesteld in het ambt. En hiervoor is evenzeer de kracht des Heiligen Geestes nodig. Zo kwam de Geest in hem en stelde hem op zijn voeten. Zo wordt hij in staat gesteld de Goddelijke opdracht in ontvangst te nemen. Alleen zij, die gebroken zijn aan eigen kracht, aan eigen inzicht en aan eigen wijsheid, worden bekwaam gemaakt tot de dienst des Heeren. De opdracht, die hij krijgt, is nu dadelijk niet zo moedgevend. Hij wordt gezonden tot de kinderen Israëls, dat was het volk in welks midden hij verkeerde, die met hem in hetzelfde lot deelden. Dat wordt zijn gemeente. De kritiek, die de Heere over deze gemeente levert, is echter niet mals. Een rebellerend volk, weterspannigen, doornen, schorpioenen, kinderen, die hard zijn van aangezicht en stijf van hart.

Zo kwaad had de profeet ze wellicht niet getaxeerd. Ze verkeerden met hem in ballingschap, en zagen uit naar verlossing. Maar het woord des Heeren was tot hen nog niet gesproken en zolang gaat het nog wel. Er zijn veel goedaardige mensen, maar als men met de open Bijbel tot hen komt, dan komt er wel uit wat er in zit. Straks wordt het: also zegt de Heere, en als dan wordt aangewezen dat ze om eigen schuld in ballingschap verkeren, en dat er voorlopig van verlossing nog geen sprake is, dan komt de vijandschap openbaar.

Wat de mensen ook willen gezegd zijn, staat niet aan hun eigenwillige godsdienst; daar leven zij bij, daar hopen zij de hemel mee binnen te gaan. Wordt dit op bijbelse gronden veroordeeld als ongenoegzaam, dan komen de schorpioensteken. Zelfs de levendgemaakte, die op zijn bekering rust, neemt dit niet. Menig trouw gezant kent deze droeve ervaring. Maar gij mensenkind, wees gij niet weterspannig. Het wordt voor Ezechiël een geloofsgang. Eer staat hem niet te wachten, de toejuiching van mensen evenmin. Veel zegen op zijn werk wordt hem niet beloofd. In eigen kracht is het niet mogelijk deze opdracht op te volgen. Is er dan geen enkele moedgeving in? God Zelf zorgt voor de eer van Zijn knechten. Zij zullen weten dat er een profeet in het midden van hen geweest is. Ze mogen dan bespot, gehoond, gelasterd of zelfs belachelijk gemaakt worden. Er komt een gerichtsdag en het zal bekend worden: die profeet, die leraar, dat kind van God heeft het toch wel bij het rechte eind gehad, maar dan is het te laat.

Er is echter meer. Gods knechten mogen dan een zware taak hebben, door de onderwijzingen en vertroosting des Heiligen Geestes wordt het een heerlijke taak. Hem werd een rol des boeks gegeven, van voren en achteren beschreven, met het bevel deze rol te eten. Doch niet vóór hij deze gelezen heeft. De Goddelijke boodschap moet gelezen en bestudeerd worden. Ezechiël maakte heus wel gebruik van zijn studeerkamer. Daar moet het echter niet bij blijven; de rol moet gegeten. De boodschap moet door de ziel des predikers gaan, moet daar één mee worden. Hoe zal hij anders met gloed en overtuiging inwerken op het geweten van zijn hoorders? Dit geldt evenzeer voor de hoorders. Hoevele hoorders, voor zover men nog hoort, horen maar alleen. De rol wordt niet gegeten, men neemt het niet in zich op. Ten diepste houdt dit in: de boodschap wordt verworpen; een tussenweg is hier niet. Sommigen hebben de preek mooi gevonden. De volgende dag weet men nauwelijks meer waar over gepreekt is, alleen weet men nog dat het mooi geweest is, en men gaat weer over tot de orde van de dag. Misschien is dit wel de meest vrome manier om de boodschap te verwerpen. Ezechiël eet de rol vanzelfsprekend niet letterlijk, het is visioen. En het was in zijn mond zoet als honing. Hoe was dit nu toch mogelijk? De profeet had de rol gelezen, en daarin was geschreven: klaagliederen, zuchting en wee, en dit was hem een zoete smaak. Ezechiël was het met de boodschap eens geworden, hij had Gods oogmerk verstaan. God bedoelde met de roede niet de ondergang van het volk, maar het behoud. Zo wordt de roede zelfs gekust en de onderwerping geeft hem rust. Zo kan hij met profetische wijsheid, met priesterlijke bewogenheid en met koninklijke moed zijn opdracht aanvaarden. Maar hoe zal hij daarin volharden? Hoofdstuk 3 : 12 en 13 wordt de Goddelijke troonwagen achter hem gehoord. Die troon wordt nu de stuwkracht. De ambtsdrager kan het niet doen met de zekerheid van zijn roeping, en met de wetenschap van zijn bekering. Hij behoeft dagelijks de stuwkracht vanuit de troon. Hij had gezien de gelijkenis eens mensen in de troon. Johannes zag in het midden van de troon een Lam, staande als geslacht. Hij hoort de stem vanuit de troon. Geloofd zij de heerlijkheid des Heeren uit zijn plaats. Zijn Zender staat er achter, dit wordt nu zijn kracht tot volharding. Paulus zegt: Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft. De profeet is niet verantwoordelijk voor de uitkomst. Dat zijn de hoorders voor de volle honderd procent. God is er ook niet voor verantwoordelijk, maar zorgt wel voor de uitkomst. Hij staat achter de boodschap, doet er mee wat Hem behaagt, zal het zegenen tot alles waartoe Hij het zendt. Ezechiël zal prediken in voorbeeld en woord, zal voorbidden, en als zodanig mag hij als mensenkind type zijn van de Zoon des mensen, Die de losprijs zal betalen, opdat het overblijfsel behouden worde.

Een kerkganger

Boekbespreking

PRINS DER PREDIKERS. Het leven en de arbeid van Ds. Charles Haddon Spurgeon. N.V. Uitgeverij „De Banier”, Utrecht.

Het titelblad vermeldt, dat het boek is samengesteld door zijn echtgenote, dat het in het Nederlands is vertaald door Elisabeth Freystadt en dat het opnieuw voor de druk is gereedgemaakt door Ds. J. van der Haar. Welezen daar ook tussen haakjes, dat Spurgeon leefde van 1834-1891. Dat is niet juist. Hij werd geboren op 19 juni 1834 en stierf op 31 januari 1892 na een langdurige ziekte.

Het oorspronkelijke werk is uitvoeriger. Dit is een enigszins verkorte uitgave, die ook nog 360 bladzijden groot is. Het bevat in hoofdzaak wat Spurgeon zelf heeft geschreven.

Spurgeon was één van de meest begaafde predikers, die er ooit geweest zijn. De Heere had hem vele talenten toebetroefd en die heeft hij vanaf zijn jeugd totdat hij niet meer kon ten volle gebruikt. Hij heeft geijverd voor de naam en zaak des Heeren. Hij was nog slechts 57 jaar oud, toen de Heere hem wegnam.

Wij kennen Spurgeon uit zijn preken en uit andere werken, die ook in onze taal gedrukt zijn. Door zijn werken spreekt hij nog nadat hij gestorven is.

Wij kunnen er ons over verheugen, dat dit werk opnieuw het licht ziet. Daardoor zijn we in de gelegenheid nader met het leven en de arbeid van deze prediker bij uitnemendheid kennis te maken. Hij was de Calvinistische leer van harte toegedaan en heeft gedurende veertig jaren het Evangelie van Gods genade gepredikt aan verloren zondaren. Onze belangstelling wordt al lezende gewekt en we willen het boek tot het einde uitlezen.

Zo hier en daar komt er een vraag op. Om maar iets te noemen. Is Spurgeon niet wat al te gemakkelijk overgegaan tot de Baptisten? Wij menen van wel. Is al de zegen op zijn veelvuldige arbeid van blijvende, van eeuwigheidswaarde geweest? Wij behoeven geen antwoord te geven. Wij belijden naar Gods eigen getuigenis, dat Zijn Woord niet ledig wederkeert, maar dat het doet, wat Hem behaagt. En Paulus schrijft 2 Kor. 2 : 15-16: „Want wij zijn Gode een goede reuk van Christus, in degenen, die zalig worden, en in degenen, die verloren gaan; dezen wel een reuk des doodsten dode, maar genen reuk des levens ten lever. En wie is tot deze dingen bekwam?”

Dat de Heere de arbeid van deze prediker menigmaal heeft gezegend, mogen wij gerust aannemen. We moeten bij onze beoordeling niet vergeten, dat Spurgeon een opwekkingsprediker was, die in Londen duizenden onder zijn gehoor samenbracht, die anders, menselijk gesproken, nooit onder de waarheid van Gods Woord gekomen waren.

Wij willen daarom het lezen van het boek van harte aanbevelen. We volgen Spurgeon in het boek van zijn jeugd tot zijn dood. Het is niet zonder meer een levensbeschrijving. Het bevat veel meer. Daardoor gaat Spurgeon voor ons leven.

Het boek is verlucht met een aantal illustraties. Het is gedrukt op prima wit houtvrij papier, en kost gebonden in linnen prachtband met stofomslag f 14,-.

HET HOOGLED VAN SALOMO door Jacobus Revius, bewerkt door Marinus Nijse. Uitgeverij Pieters te Oostburg.

Revijs leefde van 1586-1658. Hij was predikant te Zeddam, Winterswijk, Aalten en Deventer. Hij was één van de revisoren van de Statenvertaling. Behalve predikant was hij ook dichter. „Het Hoghe Liedt Salomons” verscheen voor het eerst in 1621. De verzen zijn in de uitgave van Pieters gezet in de spelling van deze tijd. De oude spelling schrikt velen af. Om duidelijker aan te spreken, zijn hier en daar de regels gewijzigd, maar de uitgangen moesten blijven staan in verband met de zangwijze, waarop de gedichten kunnen worden gezongen. Boven elke zang staat in het kort wat de strekking is van dat gedeelte. Die „inhoud” mogen wij zeker niet overslaan, want het is de sleutel tot het goed verstaan van de samenspraak van Christus met Zijn bruid. Dat door de lezing van dit Hoogled de dichter Revius meer bekendheid zal krijgen en dat de liefde tot de klassieke verskunst mag worden gewekt of vergroot, is de wens van de bewerker, aan wiens inleidend woord het bovenstaande is ontleend.

Revijs is onder ons bekend door zijn gedicht: 't En zijn de Joden niet, Heer Jezu, die U kruisten”. Het Hoogled van Revius is een vrije weergave van de inhoud van dit bijbelboek. Het bevat acht zangen. Het is een werkje voor liefhebbers van dichtwerken en kan ook anderen toespreken.

In de laatste zang eindigt de Brudegom als volgt:

O, gij die woont in Mijn verheven hoven,
wilt toch Mijn naam bij al uw vrienden loven.
Verkondigt vrij Mijn zuiver hemels woord,
't verkregen volk dat naar uw stemme hoort.

Daarop laat de Bruid volgen:

En Gij, mijn Heer', mijn Bruigom hoog gezeten,
kom haastig tot mij, wil mij niet vergeten.
Als 't vlugge hert komt rennen door het kruid,
Kom haastig, haal uw uitverkoren Bruid.

Het viel ons op, dat in de eerste zang boven het 9e vers de aanduiding, dat de Bruid gaat spreken, gemist wordt. De uitgave ziet er keurig verzorgd uit. Het boekje kost, gebonden in een witte band, f 4,95 per exemplaar. B

Voor uitdeling op Zondagscholen e.d.

hebben wij een pracht sortering **BOEKEN**, welke met speciale korting geleverd worden. Vraag dit jaar ook eens bij ons prijs aan.

N.V. UITGEVERIJ „DE BANIER” UTRECHT
Postbus 2019 - Telef. 030-711064